

รูปแบบการบริหารโรงเรียนประชารัฐที่มุ่งผลสัมฤทธิ์

A Model of Public School Administration Aimed at Achievement

กิงกาญจน์ อยู่เกตุ

Kingkarn Yuket

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Faculty of Political Science, Ramkhamhaeng University, Thailand

Email: gingg4s@gmail.com

Received: 2021-07-08; Revised: 2021-09-27; Accepted: 2021-09-28

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยสนับสนุนของการบริหารโรงเรียนประชารัฐ 2) พัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนประชารัฐ 3) ศึกษาประสิทธิผลการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนประชารัฐ รูปแบบวิธีการศึกษาวิจัยคือ เชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเชิงเอกสาร เป็นหลัก ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำนวน 196 คน และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพบนพื้นฐานของความจริงที่ปรากฏอยู่ ผลการศึกษาพบว่า

1) สภาพปัญหา และปัจจัยสนับสนุนของการบริหารโรงเรียนประชารัฐ พบว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐ มีปัญหาในทุก ๆ ด้าน ทั้งใน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป

2) พัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนประชารัฐ พบว่าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐมีการปฏิบัติ/เป็นจริงทุกด้านทั้งใน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ ด้านการบริหารจัดการ

3) ประสิทธิผลการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนประชารัฐ พบว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐมีการปฏิบัติ/เป็นจริงทุกด้านทั้งใน (1) การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศสถานศึกษาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (2) การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน (3) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเน้นการคิดส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตสาธารณะ วิเคราะห์ (4) การพัฒนาความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตัวเอง (5) การพัฒนาทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษของนักเรียน

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารโรงเรียน, ประชารัฐ, มุ่งผลสัมฤทธิ์

Abstract

The purposes of this research were 1) study the state, problems and supporting factors of the Pracharath School Administration 2) develop the model of the Pracharat School Administration 3) study the effectiveness of the use of the Model of the Pracharat School. The research method model is qualitative research. Mainly by documentary research, populations and sample group of 196 peoples and using the data obtained to analyze the qualitative data Based on the truth that exists.

The results showed that:

1) The state, problems, and supporting factors of the Pracharat School Administration, it is found that the participating schools Found problems in all areas, both in personnel management Budget management Academic administration General management.

2) To develop a model for the administration of Pracharat school It was found that every participating school in Pracharat School Project has practical / realistic aspects in terms of personnel, budget, material, management.

3) The effectiveness of the use of the Pracharath School Administration model, it is found that the schools participating in the Pracharat School Project are practiced / practiced in all aspects, both in (1) The development of school information systems and the development of digital infrastructure (2) Creating parent and community participation in school development (3) Development of teaching and learning curriculum with emphasis on thinking, promoting teaching and learning that emphasizes morality, ethics and public analytical mind (4) Development Leadership of the school administrators and teachers to facilitate the students to learn by themselves. (5) The development of students' English language skills.

Keywords : School management model, Civil State Project, Achievement

บทนำ

“การศึกษา” เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นการพัฒนา “คน” ซึ่งถือว่าคนเป็นทรัพยากรที่มีค่ามากที่สุดและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรือง “คน” เป็นทั้งเหตุปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุด การทำให้ทุกคนมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ จะเป็นพื้นฐานในการสร้างพลังครอบครัว ชุมชนและสังคม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการศึกษาคือกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต เป็นการวางรากฐานพัฒนาการของชีวิต ตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพอย่างมีความสุข รู้เท่าทันเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ การจัดการศึกษาหรือการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่

มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ครูจะต้องมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสูงตามมาตรฐานหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติ และโรงเรียนมีศักยภาพในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาเข้าสู่ระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งบุคลากรทุกฝ่ายจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นโรงเรียนที่มีระบบการพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถแสดงถึงการพัฒนาตนเอง (สุณิสรา ถันชนนาง, 2555)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 1 มาตรา 9 ให้ยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและ มีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ด้วยเหตุนี้ สถานศึกษาจึงมีอิสระทางการบริหารมากขึ้น ดังนั้นสถานศึกษาในสังกัดกระทรวง ศึกษาธิการจึงต้องมีการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะการปฏิรูปทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ในส่วนของการบริหารและการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

แผนการศึกษาชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 ได้กำหนดให้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการศึกษาและสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2560)

ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมีการแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) ได้บัญญัติสาระที่เป็นหลักสำคัญเพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังปรากฏในมาตรา 8 (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (6) ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545)

การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามีแนวทางการดำเนินการโดยใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบของการทำงานที่เกิดจากการประสานงานกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องในลักษณะของกลยุธมิตร์ที่มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน โดยการร่วมกันด้านความคิด กำลังคน ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนทรัพยากรของแต่ละสถานศึกษา ร่วมกันแก้ปัญหา การบริหารงานในสถานศึกษา ด้วยระบบเครือข่ายโดยการร่วมกันสร้างเป้าหมาย เน้นการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมทำงานจากฝ่ายต่าง ๆ เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข่าวสารประสบการณ์กันทั้งภายในสถานศึกษา และระหว่างสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีคุณภาพ ที่ผ่านมามีคุณภาพการศึกษายังไม่เป็นที่พอใจของสังคม เด็กวัยเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-Net) ได้แก่ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ยังมีค่าเฉลี่ย ต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งจากผลการสอบในปีการศึกษา 2558 พบว่าคะแนนเฉลี่ย ในทุกระดับชั้นของวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ลดลงจากปีการศึกษาที่ผ่านมาและมาตรฐานความสามารถยังได้คะแนนต่ำในเรื่องของการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ของ The Programme for International Student Assessment (PISA) ที่ประเมินจากผู้ที่จบการศึกษาภาคบังคับ

หรือกลุ่มอายุ 15 ปี ก็พบว่าคะแนนเฉลี่ยยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาและอุดมศึกษามีความสามารถและสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ในด้านการผลิตครู คณาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถและมีปริมาณที่เพียงพอ เนื่องจากนโยบายการจำกัดอัตรากำลังคนภาครัฐ รวมทั้งการใช้มาตรการจูงใจให้ข้าราชการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด ตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 ทำให้สูญเสียอัตราครูไปจำนวนหนึ่ง อีกทั้งบัณฑิตครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ บางส่วนที่จบการศึกษาแล้วไม่เป็นครู ครูสอนไม่ตรงวุฒิ และการขาดแคลนครูในบางพื้นที่ ทำให้เกิดความขาดแคลนครูในภาพรวม ในขณะที่ครูสายวิชาชีพส่วนมากขาดประสบการณ์ในสถานประกอบการอีกทั้งครูยังมีการะงานอื่นนอกเหนือจากภาระงานสอน ประกอบกับในด้านการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู พบว่าผู้เลือกคณะครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ เป็นอันดับท้าย ๆ ส่วนการพัฒนาครูก็ยังขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง และด้านสถานศึกษาพบว่า มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ยังไม่ได้เกณฑ์มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินของสำนัก รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กจากสภาพดังกล่าวส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาความทั่วถึงในการให้บริการการศึกษา

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย อายุ 15 – 59 ปี พบว่า มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2561 มีปีการศึกษาเฉลี่ย เท่ากับ 8.9 ปีและในปี 2562 เท่ากับ 9.0 ปี แต่ก็ยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในปี 2562 เท่ากับ 10.0 ปี เนื่องจากเด็กที่เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับมีการออกกลางคันมารวมถึงการให้บริการการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ยังไม่ทั่วถึง

จากการที่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ประกาศนโยบายการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งเป็นการรวมพลังระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และเป็นกลไกสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากและสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบเรื่องการศึกษาของประเทศ เล็งเห็นถึงประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ จึงมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จัดทำโรงเรียนประชารัฐ และจัดทำบันทึกข้อตกลงสานพลังประชารัฐ ด้านการศึกษาพื้นฐานและการพัฒนาผู้นำ เพื่อร่วมขับเคลื่อนและยกระดับการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญในการสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

โรงเรียนประชารัฐ เป็นโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาจากทุกตำบลในประเทศไทย ตำบลละ 1 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 7,424 โรงเรียน และได้แบ่งการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนประชารัฐเป็นระยะ ๆ โดยในระยะแรกได้ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนจากหลายสังกัด จำนวน 3,322 โรงเรียน เพื่อเข้ารับการพัฒนา แบ่งเป็น

-โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 3,093 โรงเรียน

-โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 184 โรงเรียน

-โรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 31 โรงเรียน

-และโรงเรียนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 14 โรงเรียน

เพื่อให้การขับเคลื่อนโรงเรียนประชารัฐ เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่ วางไว้ สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดการประชุม เพื่อชี้แจงภาพรวมการดำเนินงานของโรงเรียนพระราชรัฐ โดยให้แก่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 225 เขต (วารสาร ตีรบรรณกุล, 2559)

นนทบุรี เป็นจังหวัดถือเป็นจังหวัดที่มีความเจริญเป็นอันดับ 2 รองจากกรุงเทพมหานครอีกทั้งยังมีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่น และมีความแตกต่างจากจังหวัดอื่นของประเทศไทยอย่างเห็นได้ชัด รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดต่างประเทศในอนาคตได้ ด้วยเหตุนี้การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในนนทบุรี จึงมีความสัมพันธ์กับการขยายตัวทางด้านการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว ทั้งภายในและต่างประเทศที่จะมีผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมของจังหวัดนนทบุรีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐ เพื่อให้ทราบถึงสภาพ ปัญหา และปัจจัยสนับสนุนของการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐ และรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐที่สร้างขึ้นมีลักษณะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงขององค์ประกอบ อีกทั้งผลการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐ อันจะทำให้เกิดการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยสนับสนุนของการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐ
3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในสร้างรูปแบบและศึกษาผลการใช้ รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยสนับสนุนในการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐ ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐ ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐ โดยการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) เป็นหลัก ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบและขอบเขตของระเบียบวิธีวิจัยหรือกระบวนการวิจัยดังกล่าวมาใช้ในการดำเนินการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้ที่เคยใช้บริการรถเหิบบนในจังหวัดระยอง ทั้งที่ใช้งานที่เรียกใช้ในนามของบริษัทที่ใช้งานเป็นรายวันหรือรายเดือน หรือ ผู้ใช้งานทั่วไปที่ทำการเรียกใช้บริการเป็นรายครั้ง โดยมีทั้งสิ้น 20 ตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ พนักงานฝ่ายจัดซื้อจำนวน 10 คน ผู้ใช้บริการทั่วไป 5 คน และผู้บริหารระดับสูง 5 คน ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจเลือกใช้บริการโดยเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non – Probability Sampling) วิธีการเลือกหน่วยตัวอย่างแบบโควตา (quota sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกกลุ่มประชากรและกำหนดปริมาณขององค์ประกอบประชากร หน่วยตัวอย่างเลือกแบบ

บังเอิญจนครบจำนวนตามต้องการ โดยลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย (หทัยชนก พรศเจริญ, 2555)

ในการศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ประชากรคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพระราชรัฐที่เข้าร่วมและรับผิดชอบโครงการโรงเรียนพระราชรัฐสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทั้ง 6 เขต ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 176 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้ (1) ผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชรัฐในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 88 คน (2) ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพระราชรัฐในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 88 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษามีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยนำคำสัมภาษณ์จากผู้ถูกสัมภาษณ์มาเปรียบเทียบกับความเหมือนและความต่างของแต่ละบุคคล และจัดลำดับความสำคัญและคุณลักษณะของข้อมูล

2. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่จัดลำดับความสำคัญแล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลทางเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะทราบถึงลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันของข้อมูล

3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และจากการศึกษาต่าง ๆ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันอย่างเป็นระบบและนำไปสู่การเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน แสดงความสำคัญของข้อมูลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์และเขียนรายงานข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะไม่ใช้ข้อมูลตัวเลข แต่จะเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่มี “รายละเอียด” และ “ลึก” และมีการอ้างอิงโดยตรงเกี่ยวกับที่มาของข้อมูลไม่ว่าจะเป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าหรือข้อมูลทางเอกสาร

ดังนั้น ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการตอบประเด็นสัมภาษณ์ (Interview Research) และข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ (Document Research) จะถูกนำมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในแง่ต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริง ทั้งในเชิงเหตุและผลซึ่งการวิเคราะห์จะออกมาในลักษณะของการพรรณานำไปสู่คำตอบในการศึกษาและสรุปตามหลักวิชาการประกอบการเขียนรายงานเพื่อชี้ให้เห็นถึงปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของผู้บริโภคที่เลือกใช้บริการรถเข็นในจังหวัดระยอง

ผลการวิจัย

1) สภาพปัญหา และปัจจัยสนับสนุนของการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สรุป ได้ว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนพระราชรัฐมีการปฏิบัติ/เป็นจริง ทั้งใน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านบริหารงานวิชาการ สรุปได้ว่า 1. หลักสูตรสถานศึกษาไม่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา 2. การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาไม่ต่อเนื่อง 3. การส่งเสริมกระบวนการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 4. กระบวนการเรียนการสอนของครูไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์และหาความรู้ด้วยตนเอง 5. การส่งเสริมยกระดับทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนไม่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา 6. คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่

เพียงพอกับผู้เรียน 7. การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ไม่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ 8. ระบบข้อมูลสารสนเทศในงานบริหารวิชาการยังไม่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน 9. การวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 10. การกำหนดโครงสร้าง เกณฑ์การประเมิน วางแผนการพัฒนาคุณภาพ เพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่ชัดเจน 11. การแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา ไม่เหมาะสมกับสภาพบริบทของสังคมปัจจุบัน 12. การจัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาไม่เหมาะสม 13. ขาดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในเขตพื้นที่การศึกษาหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา

ด้านการบริหารงานงบประมาณ สรุปได้ว่า 1. การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษาขาดการมีส่วนร่วมครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน 2. ข้อมูลสารสนเทศในด้านการบริหารงบประมาณไม่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน 3. งบประมาณในการบริหารสถานศึกษาไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา 4. ระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุไม่เป็นปัจจุบัน 5. บุคลากรไม่มีเชี่ยวชาญในการดำเนินการจัดหาพัสดุ ควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

ด้านการบริหารงานบุคคล สรุปได้ว่า 1. วิเคราะห์ภารกิจประเมินสภาพความต้องการกำลังคน และเสนอแผนอัตรากำลังเพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพื่อนำแผนสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของสถานศึกษา 2. พัฒนาศักยภาพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามภาระงานที่รับผิดชอบไม่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของสถานศึกษา 3. สถานศึกษามีบุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านไม่เพียงพอ 4. ครูมีเวลาสอนในห้องเรียนลดลง

ด้านการบริหารงานทั่วไป สรุปได้ว่า 1.วางแผนงานธุรการ มีการดำเนินงานหลายขั้นตอน และยังไม่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสม เพื่อให้ความรวดเร็วและลดขั้นตอนในการดำเนินงาน 2. จัดทำเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษายังไม่เป็นปัจจุบัน 3. ขาดการบำรุง ดูแลรักษาและพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา พร้อมใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ 4. ประสานงานกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำข้อมูลสำมะโนนักเรียนยังไม่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน 5. ประชาสัมพันธ์ภารกิจ กิจกรรมและผลงานของสถานศึกษายังไม่ครอบคลุมตามภารกิจและกิจกรรมของสถานศึกษา 6. ชุมชนและ องค์กรท้องถิ่นยังขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 7. กำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนให้คำปรึกษาและประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาไม่เหมาะสมกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา

ปัจจัยสนับสนุนของการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐ ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนพระราชรัฐมีการปฏิบัติ/เป็นจริง ทั้งใน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ ส่วนด้านการบริหารงานทั่วไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ได้ดำเนินการ 1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 2. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3. นิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 4. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5. ส่งเสริม

ให้ครูจัดทำแผนจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง 6. ส่งเสริมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตสาธารณะ 7. ส่งเสริมการเรียนการสอนที่ยกระดับทักษะความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษของนักเรียน 8. จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเชิญปราชญ์ชาวบ้านหรือครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม 9. พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 10. ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในภาพรวมของสถานศึกษาได้ 11. ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการให้กับสถานศึกษา บุคลากร องค์กร และหน่วยงานอื่น 12. การจัดกระบวนการการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย 13. การแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยบูรณาการเข้ากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 14. การประสานความร่วมมือด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่นในเขตพื้นที่การศึกษา 15. การกำหนดโครงสร้าง เกณฑ์การประเมิน วางแผนการพัฒนาคุณภาพ เพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 16. การประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา ของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 17. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในเขตพื้นที่การศึกษาหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา

ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า ได้ดำเนินการ 1. ทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา โดยครู บุคลากรทางการศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม 2. นำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. จัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4. จัดทำแผนการตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี 5. วางแผนข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นปัจจุบัน 6. กำกับ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ 7. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสำรวจวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน อาคาร และสิ่งก่อสร้าง เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลและจดทะเบียนคุมทรัพย์สินตามระเบียบของทางราชการ 8. พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ 9. การดำเนินการจัดหาพัสดุ ควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ 10. การจัดทำรายงานประจำปีและรายงานประจำปี โดยจัดทำงบแสดงฐานะการเงินตามระเบียบและข้อกฎหมายที่กำหนด และจัดส่งรายงานให้กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านเขตพื้นที่การศึกษาและจัดส่งไปยังสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและกรมบัญชีกลางตามระยะเวลาที่กำหนด

ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ได้ดำเนินการ 1. การวิเคราะห์ภารกิจประเมินสภาพความต้องการกำลังคน และเสนอแผนอัตรากำลังเพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพื่อนำแผนสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา 2. การพัฒนาศักยภาพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายได้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของสถานศึกษา 3. การดำเนินการเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 4. การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมาย ก.ค.ศ.ว่าด้วย การเลื่อนขั้นเงินเดือน

5. สถานศึกษามีมาตรการในการเสริมสร้างและการป้องกันการกระทำผิดวินัย มีการดำเนินการให้ความรู้ ฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ ตามควรแก่กรณีอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ได้ดำเนินการ 1. วางแผนออกแบบงานธุรการ ลดขั้นตอนการดำเนินงาน โดยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสม และจัดบุคลากรรับผิดชอบได้ตามที่กำหนดอย่างเหมาะสม 2. จัดทำเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นถูกต้องครอบคลุมภารกิจทุกด้านของสถานศึกษา 3. บำรุง ดูแลรักษาและพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้มั่นคงปลอดภัย พร้อมใช้ประโยชน์ 4. การประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำข้อมูลสำมะโนนักเรียนมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5. การกำหนดเขตพื้นที่บริการการศึกษาาร่วมกัน ดำเนินการรับนักเรียนตามแผน และร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการเข้าเรียน 6. การวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายมุ่งเน้นการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน 7. การมีส่วนร่วมของชุมชนองค์กรในการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 8. การกำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนให้คำปรึกษาและประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 9. การจัดให้มีระบบการบริการสาธารณะ เช่น บริการข้อมูลข่าวสาร และบริการอื่น แก่สาธารณชนตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา

2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชัฐของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนพระราชัฐมีการปฏิบัติ/เป็นจริง ทั้งใน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ ด้านการบริหารจัดการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านบุคลากร ควรดำเนินการ ดังนี้ 1. พัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำแก่ผู้อำนวยการสถานศึกษา 2. พัฒนาศักยภาพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามภาระงานที่รับผิดชอบให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของสถานศึกษา 3. สนับสนุนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้แก่สถานศึกษา 4. สนับสนุนบุคลากรที่มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของสถานศึกษา

ด้านงบประมาณ ควรดำเนินการ ดังนี้ 1. จัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา โดยครูบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและชุมชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม 2. จัดทำข้อมูลสารสนเทศในด้านการบริหารงบประมาณครอบคลุมงานงบประมาณและเป็นปัจจุบัน 3. จัดสรรงบประมาณในการบริหารสถานศึกษาที่เพียงพอกับการบริหารจัดการสถานศึกษา 4. พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาวัสดุให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ 5. ระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 6. จัดทำระบบบัญชีการเงินของโรงเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ

ด้านวัสดุ ควรดำเนินการ ดังนี้ 1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา 2. พัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมยกระดับทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา 3. การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาต่อเนื่อง 4. สนับสนุนคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอนให้เพียงพอแก่ผู้เรียน 5. สนับสนุนระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการศึกษา 6. พัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา พร้อมใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้

ด้านการบริหารจัดการ ควรดำเนินการ ดังนี้ 1. พัฒนางานธุรการ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสม เพื่อให้ความรวดเร็วและลดขั้นตอนในการดำเนินงาน 2. จัดทำเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน 3. ประสานงานกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำข้อมูลสำมะโนนักเรียนครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน 4. ชุมชนและ องค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 5. กำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนให้คำปรึกษา และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาเหมาะสมกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา 6. ประชาสัมพันธ์ภารกิจ กิจกรรมและผลงานของสถานศึกษาครอบคลุมตามภารกิจและกิจกรรมของสถานศึกษา

3) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐ เพื่อการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัฐที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาระบบข้อมูล สถานศึกษาควรลงระบบข้อมูลของสถานศึกษาให้ เป็นปัจจุบันในโปรแกรมระบบสนับสนุนการบริหารจัดการสถานศึกษา (SMSS) 2. ด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลควรจัดหาและบริการทางอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและเครื่องคอมพิวเตอร์ ให้เพียงพอต่อครูและนักเรียนมากที่สุด 3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนควรมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด 4. ด้านการส่งเสริมการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้ ครูใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ด้านสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ มีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอเพื่อส่งเสริมให้ใช้สื่อเทคโนโลยีการเรียนรู้มากที่สุด 5. ด้านการพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและพัฒนาครูผู้สอน มีการยกระดับความรู้และทักษะบุคลากรภาครัฐ เพื่อสอด้รับการทำงานในรูปแบบรัฐบาลมากที่สุด 6. ด้านการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ปกครองและชุมชน โรงเรียนควรมีวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศรวมถึงการเปิดโอกาสให้อาสาสมัครจากสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม การบริหารงานให้มีความโปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้มากที่สุด 7. ด้านการพัฒนาความร่วมมือและสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เชี่ยวชาญ ควรทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันโดยให้ผู้เชี่ยวชาญเข้ามาศึกษาวิจัยในโรงเรียนมากที่สุด 8. ด้านการยกระดับทักษะ ความสามารถด้านภาษาอังกฤษของนักเรียน การสอนภาษาอังกฤษโดยให้ครูสามารถประยุกต์แผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมจริงในชั้นเรียนมากที่สุด 9. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมผู้นำรุ่นใหม่เข้าร่วมพัฒนาโรงเรียน โครงการส่งเสริมผู้นำรุ่นใหม่เพื่อริเริ่มที่พัฒนาผู้นำ เยาวชน เช่น โครงการเกี่ยวกับกิจกรรม เข้าค่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนหรือให้เวทีในการแสดงออก เพื่อพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำมากที่สุด 10. ด้านการพัฒนาศูนย์การเรียนงานค้นคว้าวิจัยคืองานค้นคว้าวิจัยไม่ใช่งานของใครคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นงานองค์กรครูทุกคนโรงเรียนเป็นโรงเรียนแห่งการวิจัยครูทุกคนคือนักวิจัยและมีความสามารถทางการ วิจัยทุกคนกระตุ้นให้เกิดการวิจัยทางการศึกษากับโรงเรียน

โดยประสิทธิผลด้านการบริหารงานภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระราชรัฐ ได้มีการกระจายอำนาจและมีโครงสร้างในการบริหาร ออกเป็น 6 กลุ่มบริหาร ประกอบไปด้วย กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารกิจการนักเรียน กลุ่มบริหารบุคคล กลุ่มบริหารแผนงานและ สารสนเทศ และกลุ่มบริหารทั่วไป โดยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในปีการศึกษา 2560 – 2563 ที่ผ่านมา พบว่า การแบ่งโครงสร้างการบริหารตามพรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสอง และ พรบ.

การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้ระบุวิธีการพิจารณาดำเนินการกระจายอานายและการบริหารการจัดการศึกษา ระดับเขตพื้นที่ และระดับ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 4 ด้าน คือ 1. ด้านวิชาการ 17 ข้อ 2. ด้านงบประมาณ 22 ข้อ 3. ด้านการบริหารงานบุคคล 20 ข้อ และ 4. ด้านการบริหารงานทั่วไป 20 ข้อ ทำให้การบริหารงานของโรงเรียนประชารัฐ ไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากบริบทของโรงเรียนเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา และนักเรียนส่วนใหญ่จะต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด จึงจำเป็นต้องมีการแบ่งกลุ่มบริหารตามโครงสร้างการบริหารออกเป็น 6 กลุ่มบริหาร เพื่อให้มีการกำกับติดตามผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง โดยมีการระดมสมองจากฝ่ายบริหารและคณะครู วิเคราะห์และหาผลสรุปร่วมกัน เพื่อที่จะได้วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ครอบคลุมมากขึ้น

ผลการศึกษา พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มบริหารทั้ง 6 กลุ่มบริหาร มีกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีทั้งหมด 6 กระบวนการ ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การอานวยการ 4) การนำแผนไปปฏิบัติ 5) การประเมินผล และ 6) การปรับปรุงและพัฒนา โดยทุกกลุ่มบริหารเริ่มวางแผนในการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมของคณะฝ่ายบริหารเข้าไปร่วมวางแผนและระดมความคิดในการคิดวางแผนให้สอดคล้องกับเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน จากผลการวางแผนงานร่วมกัน ก็จะมีการจัดองค์การขึ้นโดยแต่งตั้งคณะทำงานให้เป็นองค์การย่อย ๆ ในประเด็นของการพัฒนานั้น ในจัดองค์การจะคำนึงถึงการนำผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและมีประสบการณ์ในด้านนั้น ๆ มาเป็นคณะทำงานขึ้นมา ที่เรียกว่าองค์การย่อยของงาน เพื่อให้บุคคลที่อยู่ในองค์การนำความรู้ความสามารถของตนเองมาสร้างสรรค์พัฒนา และดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งในการดำเนินงานขององค์การย่อยนั้น ๆ จะมีการคัดเลือกผู้ที่ทำหน้าที่อานวยการการดำเนินงานเพื่อให้การทำงานของครูและบุคลากรในองค์การย่อยนั้น เป็นไปตามแผนงานที่ได้วางเอาไว้ และมีการชี้แนะ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการดำเนินงานให้ราบรื่น โดยการนำแผนไปปฏิบัติ นั้น ผู้ที่มีหน้าที่อานวยการจะต้องมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ในช่วงระยะก่อนดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงานและหลังการดำเนินงาน หลังจากนั้นคณะทำงานในองค์การจะต้องมีการประเมินผลงานที่ได้ปฏิบัติขึ้นว่า ผลงานที่ได้ทำไปนั้นบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงไร และร่วมกันกับผู้ที่เป็นคนอานวยการ นำผลการปฏิบัติงานมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานนั้นต่อไป

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การศึกษาในครั้งนี้ ค้นพบ รูปแบบการบริหารโรงเรียนประชารัฐที่มุ่งประสิทธิผล คือการนำแนวคิดการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม (PPR-Podded Model) มาใช้เป็นกรอบ หรือแนวทางเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพผู้เรียน ซึ่งมีส่วนร่วมทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา ซึ่งการบริหารของโรงเรียนทั้ง 6 กลุ่มบริหาร จะมีกระบวนการบริหารและการดำเนินงานทั้งหมด 6 ขั้นตอน เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน โดยใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม PODDED ได้แก่ 1) การวางแผน - Plan 2) การจัดองค์การ- Organization 3) การอานวยการ - Director 4) การนำแผนไปปฏิบัติ- Do 5) การประเมินผล - Evaluate และ 6) การปรับปรุงและพัฒนา - Development เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาจนทำให้โรงเรียนประชารัฐประสบผลสำเร็จในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารมีคุณภาพ และสถานศึกษาได้รับการยกย่องและชื่นชมจากผู้ปกครอง และชุมชน

ซึ่งโดยหลักการแล้วนั้น ในการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) และโรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM)” จนพัฒนากระบวนการบริหารให้มีประสิทธิภาพโดยได้สร้างนวัตกรรมการบริหารขึ้นมา ซึ่งก็คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม (PPR-Podded Model) ซึ่งใช้แนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาในรูปแบบ “บวร” หรือ บ้าน (ชุมชน) วัด โรงเรียน รวมทั้งนโยบาย “โรงเรียนแห่งความสุข” ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้เกิดผลผลิตเพิ่มมากขึ้น และผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจมากขึ้น ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนพระราชรัษฎธรรมคุณนั้นเป็นการระดมผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์เพื่อร่วมกันจัดการศึกษา และเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา (Stakeholder) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญของโรงเรียน นอกจากนี้ยังเป็นการระดมทรัพยากรด้านการเงินและด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนจนเกิดผลสำเร็จอย่างเด่นชัด ครูและบุคลากรทางการศึกษามีขวัญและกำลังใจเพิ่มมากขึ้น มีการสร้างและสนับสนุนให้เกิดผู้นำทางวิชาการ และเปิดโอกาสให้ทุกคนได้เสนอความคิดเห็นในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาหลักสูตรการสอนและโครงการใหม่ๆ ขึ้นเป็นลำดับในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกด้าน ได้มุ่งเน้นและการจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษา พ.ศ. 2542 (มาตรา 22) ที่กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ”

ดังนั้นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางรวมทั้งมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่เสมอและจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ตลอดจนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและความแตกต่างของผู้เรียน เนื่องจากการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนา ซึ่งการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จะเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ที่ต้องเพิ่มขึ้นเช่นกัน

อภิปรายผล

สภาพ ปัญหาและปัจจัยสนับสนุนของการบริหารโรงเรียนพระราชรัษฎธรรม เป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนพระราชรัษฎธรรมมีการปฏิบัติ/เป็นจริง ทั้งใน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป ผลการศึกษาสอดคล้องกับศิริพร พุทธิเกษร (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารคุณภาพของโรงเรียนอนุบาลพัฒนาดันน้ำขุนคอง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาในการบริหารคุณภาพของโรงเรียนพัฒนาดันน้ำขุนคอง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

การพัฒนาแบบการบริหารโรงเรียนพระราชรัษฎธรรม มีดังต่อไปนี้ 1.การพัฒนากระบวนการสื่อสารสนเทศสถานศึกษาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล 2.การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน 3.การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเน้นการคิดส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นคุณธรรม

จริยธรรมและมีจิตสาธารณะวิเคราะห์ 4.การพัฒนาความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนให้เป็นผู้อำนวยการความสะดวกให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตัวเอง 5.การพัฒนาทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับฉันทวิจิตร จันทะกร (2555) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานโรงเรียนดีประจำ ตำบลตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก

รูปแบบการบริหารโรงเรียนประชาธิรัฐที่มุ่งประสิทธิผล คือการนำแนวคิดการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม (PPR-Podded Model) มาใช้เป็นกรอบ หรือแนวทางเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคุณภาพผู้เรียน ซึ่งมีส่วนร่วมทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา ซึ่งการบริหารของโรงเรียนทั้ง 6 กลุ่มบริหาร จะมีกระบวนการบริหารและการดำเนินงาน ทั้งหมด 6 ขั้นตอน เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน โดยใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม PODDED ได้แก่ 1) การวางแผน - Plan 2) การจัดองค์การ- Organization 3) การอำนวยการ - Director 4) การนำแผนไปปฏิบัติ- Do 5) การประเมินผล - Evaluate และ 6) การปรับปรุงและพัฒนา -Development เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาจนทำให้โรงเรียนประชาธิรัฐประสบผลสำเร็จในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารมีคุณภาพ และสถานศึกษาได้รับการยกย่องและชื่นชมจากผู้ปกครอง และชุมชน สอดคล้องกับการศึกษาของศักดิ์ไทย สุรกิจบรร (2554) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผลการวิจัยพบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งถ้าพิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า ในส่วนของรูปแบบประสิทธิผลการบริหารวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กภาพรวม และรายปัจจัยโดยมีเหตุผลสนับสนุนประกอบด้วย 1) เป็นรูปแบบที่เป็นรูปธรรมเห็นภาพตั้งแต่ปัจจัยป้อนเข้า ปัจจัยกระบวนการบริหารวิชาการ และปัจจัยป้อนออก 2) เป็นรูปแบบกลางที่ชัดเจนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทุกโรงเรียน 3) เป็นรูปแบบที่มีความสมบูรณ์ ครอบคลุมทุกด้าน แต่ละด้านมีขั้นตอนที่มี P D C A เป็นกระบวนการรองรับซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ด้านการบริหารงานวิชาการ การให้สถานศึกษามีหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของชุมชน กระบวนการเรียนการสอนสามารถนำไปเชื่อมโยงกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ

ด้านบริหารงานงบประมาณ การให้การสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ มีอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อความคล่องตัวตรงตามวัตถุประสงค์ มีการแผนในการใช้งบประมาณอย่างชัดเจน การควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการบริหารงานบุคคล กระจายอำนาจให้สถานศึกษาบริหารงานบุคคลได้อย่างอิสระ มีกระบวนการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบและตรงกับความต้องการของครู ลดภาระงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการ

เรียนการสอน อาทิ ธุรการ การเงิน พัสดุ การจัดสรรบุคลากรสายสนับสนุนการสอนให้เหมาะสมกับสถานศึกษากระบวนการประเมินวิทยฐานะควรลดขั้นตอนโดยเน้นไปที่ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน การจัดโครงสร้างค่าตอบแทนที่เป็นธรรม

ด้านการบริหารงานทั่วไป การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้ถูกต้อง ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน การจัดแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ด้านบุคลากร 1) การจัดสรรอัตรากำลังครูให้ตรงกับวิชาเอกและเพียงพอกับการจัดการเรียนการสอน บุคลากรที่มีความชำนาญตรงกับภาระงานของสถานศึกษา 2) การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ด้านการใช้คอมพิวเตอร์และ ICT ในการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษ 3) การพัฒนาบุคลากรด้านการเงิน บัญชีและพัสดุ เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบต่างๆ งบประมาณ

ด้านงบประมาณ 1) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านงบประมาณ พัสดุ ให้ถูกต้อง ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน 2) การจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอและให้ตรงกับวัตถุประสงค์ ความต้องการในการพัฒนาของสถานศึกษา

ด้านวัสดุ 1) การสนับสนุนอุปกรณ์ด้าน ICT การวางระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการศึกษาแก่สถานศึกษา และสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น 3) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ของผู้เรียน 4) พัฒนาอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สะอาด เรียบร้อย สวยงามและปลอดภัย

ด้านบริหารจัดการ 1) การแสวงหาความร่วมมือการระดมทรัพยากร สรรพกำลัง ภูมิปัญญาท้องถิ่น การให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 2) เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินงานในการขับเคลื่อนในการจัดการศึกษา 3) การกระจายอำนาจในการบริหารมาสู่สถานศึกษาอย่างแท้จริง

ด้านอื่น ๆ 1) งานบริการชุมชน การเป็นศูนย์วิทยบริการแก่ชุมชนตามศักยภาพของสถานศึกษา 2) สถานศึกษา ควรให้ข้อมูลของสถานศึกษาอย่างรอบด้านและจุดเน้นที่สถานศึกษาและท้องถิ่นต้องการให้เกิดการพัฒนาแก่ School partner เพื่อให้เกิดความชัดเจนการจัดการสนับสนุน

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัย รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชวังที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ในเขตพื้นที่การศึกษาแห่งอื่น

2. ควรมีการศึกษาวิจัย รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระราชวังที่มุ่งผลสัมฤทธิ์โดยใช้ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนพระราชวังในพื้นที่การศึกษาเขตเมือง กับ พื้นที่การศึกษาเขตชนบท

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐวดี จันทร์ศรจักร. (2555). *สภาพการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วรารุณ ตรีวรรณากุล. (2559). *ปัจจัยความสำเร็จที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการ บริหารโรงเรียนสาธิตฝ่ายมัธยมสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ* (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบรร. (2554). *รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศิริพร พุทเกษร. (2558). *แนวทางการบริหารคุณภาพของโรงเรียนอนุบาลพัฒนาดันน้ำขุนคอง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *แนวทางการบริหารจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สุนิสา ถิ่นขนนาง. (2555). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- หทัยชนก พรรคเจริญ. (2555). *เทคนิคการเลือกตัวอย่าง. โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การเตรียมความพร้อม คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.